

stemt viser, at der er væsentlige Mangler og betydelige Ulemper ved den nuværende Ordning; men det kan næppe siges at være til Stede. Det kan næppe siges, at der foreligger noget i saa Henseende, der viser, at saadanne Mangler og Ulemper ere til Stede i nogen høj Grad. Vel blev der i 1883 paa et Købstaddelegeretmøde i Næstved — det var vistnok det, det ærede Medlem fra 7de Kredss (Madjen-Mygdal) sigter til — vedtaget en Beslutning om, at Byraadene burde have Ret til selv at vælge deres Formand, dog saaledes, at Borgmestrene skulde blive at have Sæde og Stemme i Byraadene. Men Beslutningen blev kun vedtaget med 33 Stemmer mod 26, medens 42 delegerede enten ikke stemte eller vare fraværende, saa den Beslutning siger jo ikke saa meget. Senere have Købstæderne ikke i Almindelighed ladet høre fra sig, og der kan ikke siges at have manglet særlig Opfordring for Købstæderne til at udtale sig, thi da lignende Lovforslag tidligere vare til Behandling i det andet Ting, blev det fra Regeringens Side udtalt, at det for en Del maatte komme an paa, om Købstæderne ønskede Forandringen. Jeg kan heller ikke se rettere, end at det er et temmelig vigtigt Moment; thi der er jo ikke alene Tale om uvidede Rettigheder og om at give Købstæderne en større kommunal Frihed, men der vil tillige blive Spørgsmaal om en forøget Byrde; thi de ville sandsynligvis komme til at lønne Formanden, ligesom Købstæderne i hvert Fald ville komme til at savne den kongelig udnævnte Borgmesters Arbejde og Medvirken. — Men omend der ikke er særlig Grund til en Forandring allerede nu, da der ikke er noget, der foreligger, der kræver en sliq Forandring, vil jeg paa den anden Side ikke dero mig, at Tilstanden overalt er lige tilfredsstillende. I de fem større Købstæder, der have en særlig Borgmester, som er udnævnt netop med Hensyn til at skulle være Borgmester, tror jeg, at man gennemgaaende er vel tilfreds og vel tjent med den tilstedeværende Ordning. Men det er i Landets øvrige Byer, at Ulemperne kunne vise sig. Der ere Forholdene jo saaledes, at Stedets Byfoged i Reglen befitkes til som Tillæg til sit Embede tillige at være Borgmester. Men naar det nu træffer sig saaledes, at det er en Mand, der ikke har synderlig praktisk Erfaring og heller ikke maaste særlig kommunal Interesse, eller hvis øvrige vidtløftige Embedsforretninger ikke levne ham tilstrækkelig Tid til at beskæftige sig med de kommunale Anliggender, kan det undertiden være uheldigt og føleligt nok for en Kommune; thi efter den betydelige Udvikling og

Vækst, som Købstæderne have taget i de senere Aar, er det af stor Interesse, at der i Spidsen for Styrelsen staar en Mand, som kan ofre den nødvendige Tid og det nødvendige Arbejde, og som har Interesse ikke alene for den daglig mere og mere omfattende Administration, men ogsaa for, hvad der kan tjene til Byens Udvikling og Fremgang. Og man kan ikke indvende, at Borgmesteren jo dog ikke kan udøve nogen dominerende Indflydelse, da han kun har een Stemme; thi det ved enhver, der har haft med sliq Ting at gøre, at den, der staar i Spidsen og er Leder af et saadant Raad som Byraadet, har en væsentlig Indflydelse derpaa, paa hele Forretningsgangen.

Men, som sagt, saa længe der ikke foreligger noget, der tydeligt viser, hvad Købstæderne ønske, saa er der næppe synderlig Anledning til at komme nærmere ind paa Lovforslaget, som det foreligger her. — Det lider jo i øvrigt af væsentlige Mangler. Den Mangel, som straks falder i Øjnene, er omtalt allerede af den foregaaende ærede Taler, nemlig at det hensynder Statens Tilsyn til en senere Lov, idet det let kunde hænde, at man ikke blev enig om en saadan Lov. Saa stod man uden det grundlovmæssige Tilsyn. — Der er jo ogsaa andre Spørgsmaal, der ville melde sig, saaledes om Borgmesterforretningerne helt eller delvis skulle overgaa til Byraadets Formand, og om Byraadets Formand kunde vælges uden for Byraadet; men det er Enteltheber, som ville kunne være Genstand for Overvejelse, og jeg er i øvrigt ganske enig i, at der kan være Anledning til at prøve Sagen nærmere og gøre den til Genstand for nøjere Overvejelse og Undersøgelse. Det er muligt, at der midlertidig kunde fremkomme noget mere fra Købstædernes Side end det, der nu foreligger, og som kunde vise, i hvilken Retning Købstædernes Ønsker gaa.

Judenrigsministeren (Hørring):

Som det allerede er fremhævet fra anden Side, er Formaalet med det foreliggende Forslag en Gennemførelse af den fuldstændige Selvtændighed for Købstadkommunerne med Hensyn til deres Styrelse. I Grundlovens § 91 er der jo givet Udslag til Selvtstyrelse, men under Statens Tilsyn. Det forekommer mig, at Forslaget tager Sigte paa et andet Maal, nemlig en Gennemførelse af den selvtændige Styrelse fuldt ud. Det har jeg haft Lejlighed til at gøre opmærksom paa i Folketinget, og jeg har netop ved mine Udtalelser fremtaldt den betydelige Bestemmelse, der findes i Lovforslagets Slutning, at det ved særlig Lov